

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>05 - соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>054 Соціологія</i>
Освітня програма	<i>Врегулювання конфліктів та медіація</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2,4 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 кредити</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік</i>
Розклад занять	<i>Лекційне заняття раз на два тижні та семінарське заняття раз на два тижні</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: <i>старший викладач кафедри економіки і підприємництва Кожемяченко Ольга Олександрівна e-mail: koolga@ukr.net</i> Семінарські: <i>старший викладач кафедри економіки і підприємництва Кожемяченко Ольга Олександрівна e-mail: koolga@ukr.net</i>
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/NTk5NjlzMjQwMzY0?cjc=jcrrjvc

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Навчальна дисципліна «Національна економіка» відноситься до циклу загальної підготовки. Її предметом є дослідження особливостей формування та функціонування національної економіки як єдиної динамічної системи та підсистеми світового господарства

Завданням дисципліни є формування у студентів здатностей виявляти соціальну проблематику суспільних процесів, відповідально приймати рішення з урахуванням соціальних, культурних, етичних, екологічних цінностей, правових норм.

Студенти матимуть можливість опанувати інструментарієм пошуку, систематизації, аналізу інформації, отриманої з різних джерел, приймати зважені рішення.

У контексті індивідуальної роботи студентам пропонується провести аналіз показників національної економіки, застосовуючи методи економіко-математичного моделювання зробити прогноз, запропонувати план коригуючи заходів.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Згідно з освітньо-професійною програмою дисципліна «Національна економіка» пов'язана з навчальними дисциплінами «Соціологія економіки і підприємництва», «Охорона праці та цивільний захист».

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Національна економіка: загальне і особливе.

Тема 2. Теоретичний базис національної економіки.

Тема 3. Економічні моделі і економічні системи національної економіки.

Тема 4. Потенціали національної економіки.

Тема 5. Функціонування інфраструктури національної економіки.

Тема 6. Державність і державне регулювання національної економіки

Тема 7. Демократія, економічний порядок, економічна безпека національної економіки.

Тема 8. Програмування і прогнозування національної економіки.

Тема 9. Національна економіка в світовому господарстві.

Компетентності, що формуються дисципліною, відповідно до освітньо-професійної програми "Врегулювання конфліктів та медіація":

ЗК 07 Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 12 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ФК 01 Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології.

ФК 03 Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому.

Програмні результати навчання:

РН 01 Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.

РН 03 Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі.

Засвоєння дисципліни передбачає:

- розуміння генезису формування національної економіки;
- знання складових економічного потенціалу, аналіз потенційних загроз, пов'язаних із станом економічного потенціалу;
- знання базових моделей успішних економік;
- знання особливостей формування галузевої, територіальної структури національної економіки;
- знання принципів і застосування інструментів державного регулювання національної економіки;
- вміння аналізувати, складати прогноз показників національної економіки;
- вміння аналізувати національні інтереси, загрози і виклики національної економіки (внутрішній і зовнішній аспект);
- вміння застосувати отримані знання для проведення соціологічних досліджень у сфері соціально-економічного розвитку країни.

Структура дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практичні	Лабораторні

1	2	3	4	5	6
Тема 1. Національна економіка: загальне і особливе	5	2	1	-	2
Тема 2. Теоретичний базис національної економіки.	6	2	2	-	2
Тема 3. Економічні моделі і економічні системи національної економіки.	6	2	2	-	2
Тема 4. Потенціали національної економіки.	6	2	2	-	2
Тема 5. Функціонування інфраструктури національної економіки.	6	2	2	-	2
Тема 6. Державність і державне регулювання національної економіки	6	2	2	-	2
Тема 7. Демократія, економічний порядок, економічна безпека національної економіки.	5	2	2	-	2
Тема 8. Програмування і прогнозування національної економіки.	5	2	1	-	1
Тема 9. Національна економіка в світовому господарстві.	4	2	1	-	1
Модульна контрольна робота	3	-	1	-	2
Залік	8	-	2	-	6
Всього	60	18	18	-	24

4. Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, посилання на літературу та завдання на СРС)
1	Лекція 1. Національна економіка: загальне і особливе Національна економіка як соціально-економічне явище і наукова дисципліна. Передумови формування національної економіки. Об'єкти і суб'єкти національної економіки і їх взаємозв'язок. Основні економічні показники національної економіки. Методи аналізу показників національної економіки. Література: Баз.: 1,2,3. Доп.3: Завдання на СРС: 1. Національна економіка і макроекономіка – це різні наукові дисципліни. В чому різниця? 2. Як ви вважаєте, чи є сформованою українська політична нація. Відповідь аргументуйте. 3. Ви ознайомились з 10-ма ознаками сформованості національної економіки. Назвіть їх і розкрийте зміст двох будь-яких на вибір. 4. Назвіть суб'єкти національної економіки. Поясніть сутність будь-яких двох на вибір. 5. На ресурсі www.ukrstat.gov.ua знайдіть дані, які характеризують обсяг виробництва, зайнятість, рівень цін в Україні за попередні чотири роки. Назвіть ці показники, охарактеризуйте тенденції щодо зміни цих показників. 6. Чи можна за динамікою показника ВВП (ВВП) робити висновок відносно розвитку економіки? Відповідь аргументуйте. 7. Чи можна за величиною показника рівня безробіття чи інфляції зробити

	висновок про реальну кількість безробітних, чи реальне зростання цін? Відповідь аргументуйте. 8. Розкрийте сутність індексу розвитку людського потенціалу (ІРЛП). Знайдіть значення цього індексу на поточний рік: максимальний, мінімальний, в Україні, в країнах-сусідах України. З якими країнами Україна має близьке значення ІРЛП? Зробіть висновки. 9. Розкрийте сутність рейтингу doing business. Знайдіть цей рейтинг за поточний рік: максимальний, мінімальний, в Україні, в країнах-сусідах України. З якими країнами Україна знаходиться поряд в цьому рейтингу? Зробіть висновки. 10. Є дуже багато цікавих неординарних індексів вимірювання рівня цін, ділової активності. Наведіть приклад одного з таких індексів.
2	<i>Лекція 2. Теоретичний базис національної економіки.</i> <i>Антологія економічних учень до ХХ століття. Теорії національної економіки ХХ століття. Сучасні теорії національної економіки і тенденції розвитку економічної думки. Теорії суспільного добробуту та соціально-ринкової економіки.</i> <i>Література: Баз.: 1,2,3. Доп.1, 3:</i> <i>Завдання на СРС:</i> 1. Поясніть зміст меркантилізму. На чому наполягали фізіократи, аргументуючи свої економічні погляди. 2. Розкрийте зміст класичної політекономії. 3. В чому полягає сутність марксистського вчення. 4. Теорія Мальтуса. Чи є докази цієї теорії в сучасному світі? Чи є безпелеційні спростування? 5. Кейніанство. Зміст теорії. Інструменти державного управління, які пропонує ця теорія. Чи є вони ефективними в сфері реального державного управління? 6. Інституціоналізм. Які інститути національної економіки є найвпливовішими в Україні? Чи є на вашу думку студентство інститутом національної економіки? 7. Концепція сталого розвитку. Розкрийте її сутність. 8. Теорія соціально-економічних устроїв та насильства Д. Норта. 9. Ознайомтесь із доповіддю Римського клубу. Короткий зміст і Ваша думка з приводу цієї доповіді. 10. Розкрийте основні проблеми формування суспільства добробуту.
3	<i>Лекція 3. Економічні моделі і економічні системи національної економіки.</i> <i>Економічна система: визначення і основні структурні елементи. Класифікація економічних систем. Ринкові моделі національних економік. Особливості формування та розвитку національної економіки України.</i> <i>Література: Баз.: 1,2,3. Доп.1,3,26,27:</i> <i>Завдання на СРС:</i> 1. Дайте визначення системи. Прокоментуйте таку властивість системи як стійкість. 2. Дайте визначення економічної системи. Прокоментуйте складові системи економічних відносин. 3. Класифікуйте економічні системи за типом власності на засоби виробництва. 4. Наведіть основні ознаки традиційної ринкової, командно-адміністративної, змішаної системи. 5. Охарактеризуйте доіндустріальне, індустріальне, постіндустріальне суспільство.

	6. Розкрийте сутність цивілізаційного підходу до класифікації економічних систем. Чи можна «руський мир» вважати окремою системою з точки зору цивілізаційного підходу? 7. Особливості ліберальної ринкової моделі економіки. 8. Особливості соціально-орієнтованої ринкової економіки. 9. Східно-азійська модель ринкової економіки. 10. Особливості і виклики перехідної економіки.
4	Лекція 4. Потенціали національної економіки. Поняття та склад потенціалу національної економіки. Природно-ресурсний потенціал. Демографічний та трудовий потенціал. Науково-технічний потенціал. Інформаційний потенціал. Виробничий потенціал. Зовнішньоекономічний потенціал. Екологічний потенціал. Література: Баз.: 1,2,3. Доп.3: Завдання на СРС: 1. Як співвідносяться категорії суспільне виробництво і національне багатство? 2. Дайте визначення людського капіталу. Як ви думаєте, у кого вартість людського капіталу більше – у студента другого курсу віком 19 років, чи у викладача ВНЗ віком 55 років? 3. Природно-ресурсний потенціал і його складові. Класифікація природних ресурсів. 4. Назвіть основні характеристики демографічного потенціалу. Трудовий потенціал. 5. Як ви вважаєте, які компоненти наукового потенціалу можуть стати аргументом для створення в Україні технопарків, технополісів, «силіконової долини»? Дайте визначення інформації. 6. Що відноситься до інформаційного ресурсу країни? 7. Інформаційний потенціал України. 8. Структура виробничого потенціалу України (ukrstat.gov.ua). 9. Структура експортного потенціалу (ukrstat.gov.ua). 10. Назвіть основні джерела забруднення території України. Як військові дії впливають на екологію?
5	Лекція 5. Функціонування інфраструктури національної економіки. Поняття інфраструктури. Виробнича інфраструктура. Соціальна інфраструктура. Ринкова інфраструктура. Література: Баз.: 1,2,3. Доп.3: Завдання на СРС: 1. Дайте визначення інфраструктури. Якість інфраструктури свідчить про розвиток суспільства. Чи згодні ви з цим висловом? Аргументуйте свою думку. 2. Енергетична інфраструктура: кількісні і якісні показники (ukrstat.gov.ua). 3. Транспортна інфраструктура: кількісні і якісні показники (ukrstat.gov.ua). 4. Інформаційна інфраструктура: кількісні і якісні показники (ukrstat.gov.ua). 5. Соціально-побутова інфраструктура: кількісні і якісні показники (ukrstat.gov.ua). 6. Соціально-духовна інфраструктура: кількісні і якісні показники (ukrstat.gov.ua). 7. Особливості формування освітньої інфраструктури. «Нова українська школа (НУШ)» - принципи формування нової системи освіти в Україні. 8. Особливості реформування медичної галузі. Інфраструктура медичних послуг. 9. Ринкова інфраструктура. Функції інфраструктури ринку. 10. Основні елементи ринкової інфраструктури. Прокоментуйте функції такого елементу ринкової інфраструктури як засоби масової інформації.
6	Лекція 6. Державність і державне регулювання національної економіки.

	<i>Державне управління: сутність, функції і принципи. Держава як організаційний стрижень господарської системи національної економіки. Державна економічна політика і інструменти державного регулювання економіки. Фінансово-бюджетне регулювання. Грошово-кредитне регулювання. Цінове регулювання. Валютне регулювання.</i> <i>Література: Баз.: 1,2,3. Доп.3:</i> <i>Завдання на СРС:</i> <i>1. Дайте визначення державності. Держава і економіка, держава і суспільство – історія економічної і політичної думки.</i> <i>2. Ринок не може профінансувати фундаментальну науку, освіту, медицину а держава може. Чи справедливим є це твердження на сьогодні? Наведіть приклади.</i> <i>3. Що можна віднести до так званих «провалів ринку». Які інструменти державного управління, що дозволяють долати ці «провали» ви знаєте?</i> <i>4. Функції державного управління. Прокоментуйте дві будь-які на вибір.</i> <i>5. Дайте визначення державної економічної політики.</i> <i>6. Дайте визначення державного регулювання економіки. Об'єкти і зміст державного регулювання.</i> <i>7. Фінансово-бюджетне регулювання.</i> <i>8. Податки. Функції податків. Види податків. Крива Лаффера. Вивести на екран і пояснити сутність. Чи відповідає податкове навантаження в Україні максимуму кривої Лаффера?</i> <i>9. Кредитно-грошове регулювання. Облікова ставка і норма резервування. Які величини цих показників є актуальними на сьогодні?</i> <i>10. Цінове регулювання. Валютне регулювання.</i>
7	<i>Лекція 7. Демократія, економічний порядок, економічна безпека національної економіки.</i> <i>Поняття економічної безпеки національної економіки. Принципи забезпечення економічної безпеки України. Складові економічної безпеки України. Загрози економічній безпеці України. Ризики національної економіки.</i> <i>Література: Баз.: 1,2,3. Доп.3,25:</i> <i>Завдання на СРС:</i> <i>1. Економічна безпека як складова національної безпеки.</i> <i>2. Розкрийте зміст теорії потенційних конфліктів (ТПК). Чи знаходяться викладачі і студенти (студенти один з одним) завжди в стані потенційного конфлікту відповідно до ТПК?</i> <i>3. Принципи забезпечення економічної безпеки, основні задачі в сфері економічної безпеки України.</i> <i>4. Складові фінансової безпеки.</i> <i>5. Макроекономічна, зовнішньоекономічна безпека.</i> <i>6. Інвестиційна, науково-технологічна, енергетична, безпека.</i> <i>7. Соціальна, демографічна безпека.</i> <i>8. Продовольча, виробнича безпека.</i> <i>9. Внутрішні і зовнішні загрози економічній безпеки.</i> <i>10. Що включає економічний механізм зниження стратегічних ризиків?</i>
8	<i>Лекція 8. Програмування і прогнозування національної економіки.</i> <i>Зміст і сутність програмування. Державна національна програма. Види програм. Прогноз, процес формування прогнозу. Державний прогноз економічного і соціального розвитку національної економіки. Алгоритм прогнозування національної економіки.</i> <i>Література: Баз.: 1,2,3. Доп.3:</i> <i>Завдання на СРС:</i>

	1. Програма, економічна програма, програмування. Дайте визначення. 2. Види програм. Загальний розподіл програм. 3. Цільові комплексні програми. Їх структурування за змістом. 4. Програми соціально-економічного розвитку. 5. Прогноз, прогнозування, класифікація прогнозів. 6. Довгостроковий, середньостроковий, короткостроковий державний прогноз економічного і соціального розвитку. 7. Роль і функції прогнозування національної економіки. 8. Джерела інформації для складання прогнозу і способи прогнозування. 9. Стадії наукового аналізу об'єкта. 10. Аналіз отриманих результатів прогнозування.
9	Лекція 9. Національна економіка в світовому господарстві. Світове господарство: характерні риси. Глобалізація світового простору. Класифікація країн, що входять до світового господарства. Література: Баз.: 1,2,3. Доп.3: Завдання на СРС: 1. Дайте визначення світовому господарству. Відкрита і закрита економіка. 2. Характерні риси світової економіки. 3. Ознаки відкритості економіки для різних країн. 4. Глобалізація. Ознаки глобалізації в Україні. 5. Тенденції глобалізації економіки. 6. Промислово розвинені країни та їх групування. 7. Країни з перехідною економікою. 8. Країни, що розвиваються. 9. Класифікація країн за рівнем доходу на душу населення. 10. Класифікація країн за часткою експорту в економіці.

Практичні заняття

Основними цілями практичних занять є закріплення та поглиблення знань, які отримані на лекціях та в процесі самостійної підготовки студентів, сприяння та розвинування у студентів навичок самостійного та аналітичного мислення, вміння вести дискусію, відстоювати власну точку зору, аналізувати дані та узагальнювати отриману інформацію.

№з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, посилання на літературу та завдання на СРС)
1	Тема 1. Національна економіка: загальне і особливе. Практичне заняття 1. Дослідження показників національної економіки. Індексний аналіз. Література: Баз.:1, 4. Доп.3: Завдання на СРС: Виконання індексного аналізу показників національної економіки (за варіантами). Проходження тесту1.
2	Тема 2. Теоретичний базис національної економіки. Практичне заняття 2. Економічні теорії як відображення соціально-економічного стану суспільства. Фактори розвитку національної економіки. Метод попарного порівняння. Література: Баз.:1, 4. Доп.3: Завдання на СРС: Економічний аналіз із застосуванням методу попарного порівняння (за варіантами). Проходження тесту 2.
3	Тема 3. Економічні моделі і економічні системи національної економіки. Практичне заняття 3. Моделі національної економіки.

	Навчальні дебати «Успішні моделі національної економіки». Література: Баз.: 1.2.3. Доп.: 1, 3, 27. Завдання на СРС: підготовка до навчальних дебатів. Проходження тесту 3.
4	Тема 4. Потенціали національної економіки. Практичне заняття 4. Оцінка трудового потенціалу регіонів. Збирання даних. Абсолютні і відносні показники. Графічна подача результатів. Пелюсткова діаграма. Література: Баз.: 1,4. Доп.3: . Завдання на СРС: Проведення оцінки трудового потенціалу регіонів України (за варіантами). Проходження тесту 4.
5	Тема 5. Функціонування інфраструктури національної економіки. Практичне заняття 5. Оцінка інформаційної інфраструктури регіонів України з використанням методу моніторингу. Сутність методу моніторингу. Література: Баз.: 1,4. Доп.3, 31,32: . Завдання на СРС: Оцінка інформаційної комфортності органів місцевого самоврядування (моніторинг сайтів за варіантами). Проходження тесту 5.
6	Тема 6. Державність і державне регулювання національної економіки. Практичне заняття 6. Форма державного устрою як чинник соціально-економічної взаємодії в системі «держава-регіони». Навчальні дебати «Форми державного устрою» Література: Баз.: 1,2,3. Доп.3: . Завдання на СРС: підготовка до дебатів. Проходження тесту 6.
7	Тема 7. Демократія, економічний порядок, економічна безпека національної економіки. Практичне заняття 7. Економічна політика політичних партій. Навчальні дебати «Економічна політика моєї партії» Література: Баз.: 1,2.3. Доп.: 37. Завдання на СРС: підготовка до дебатів. Проходження тесту 7.
8	Тема 8. Програмування і прогнозування національної економіки. Практичне заняття 8. Економіко-математичні методи прогнозування показників національної економіки. Методологія прогнозу. Оцінка якості прогнозу. Література: Баз.: 1, 4. Доп.3: . Завдання на СРС: прогнозування показників національної економіки (за варіантами). Проходження тесту 8.
9	Тема 9. Національна економіка в світовому господарстві. Практичне заняття 9. Інтеграція у світове господарство. Вільні економічні зони. Аргументи «за» і «проти». Круглий стіл. Література: Баз.: 1,2.3. Доп.: 3, 13, 21. Завдання на СРС: підготовка до круглого столу. Проходження тесту 9.

3. Навчальні матеріали та ресурси

Базові:

1. Кожемяченко О.О. Національна економіка. Сертифікований дистанційний курс, що розміщений на платформі дистанційного навчання «Сікорський». Сертифікат: серія ДК»№0080, протокол №8 від 02.06.2023 р. Режим доступу: <https://classroom.google.com/c/NTk5NjlzMjQwMzY0?cjc=jcrrjvc>.

2. *Національна економіка: Підручник. / За ред. проф. П.В. Круша. – К.: Каравела; 2018. – 536 с. Затверджено як підручник Вченою радою НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського» (витяг з Протоколу № 7 від 25.06.2018 р.)*
3. *Національна економіка: опорний конспект лекцій для студентів: галузь знань 05 «Соціальні і поведінкові науки» освітнього ступеня «Бакалавр» в електронному вигляді, укладач Кожемяченко О.О.; Ухвалено методичною радою; Протокол № 7; 29.03.2018 р.*
4. *Національна економіка: розрахункова робота для студентів: галузь знань «Соціальні і поведінкові науки» освітнього ступеня «Бакалавр» в електронному вигляді, укладач Кожемяченко О.О.; Ухвалено методичною радою; Протокол № 7; 29.03.2018 р.*

Допоміжна:

1. *Принципи ринкової економіки. Кругообіг в ринковій економіці. Громадянська освіта 10 клас. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=UeZQwjpp-Q0> (дата звернення 29.07.2023).*
2. *Енциклопедичний словник-довідник. URL: <http://history.org.ua/LiberUA/978-966-02-5696-5/59.pdf> (дата звернення: 29.07.2023).*
3. *Державна служба статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua (дата звернення: 01.08.2023).*
4. *Statistics Poland. URL: <https://stat.gov.pl/en> (date of access: 04.08.2023).*
5. *Department of Economic and Social Affairs. Statistics. United National. URL: <https://unstats.un.org/UNSDWebsite/> (date of access: 04.08.2023).*
6. *United Nations Population Fund. URL: <https://www.unfpa.org/data> (date of access: 05.08.2023).*
7. *Food and Agriculture Statistics. Food and Agriculture Organization of the United Nation. URL: <https://www.fao.org/food-agriculture-statistics/statistical-domains/en/> (date of access: 05.08.2023).*
8. *Statistics and Data Directorate. OECD. URL: <https://www.oecd.org/sdd/> (date of access: 05.08.2023).*
9. *World Bank Open Data. The World Bank. URL: <https://data.worldbank.org/> (date of access: 05.08.2023).*
10. *Trade and tariff data. World Trade Organization. URL: https://www.wto.org/english/res_e/statis_e/statis_e.htm (date of access: 05.08.2023).*
11. *EUROSTAT. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat> (date of access: 05.08.2023).*
12. *Statistical Division. UNECE. URL: <https://unece.org/statistics> (date of access: 05.08.2023).*
13. *National Statistical Offices. United Nations. URL: https://unstats.un.org/home/nso_sites/ (date of access: 05.08.2023).*
14. *Про офіційну статистику : Закон України від 16.08.2022 р. № 2524-IX. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text> (дата звернення: 05.08.2023).*
15. *Кодекс практики Європейської статистики. Державна служба статистики України. URL: https://ukrstat.gov.ua/md/doc/Code_of_practice.pdf*
16. *Римський клуб, юбилейный доклад. Вердикт: «Старый Мир обречен. Новый Мир неизбежен!». Блог Олега Матвейчева – ЖЖ. URL: <https://matveychev-oleg.livejournal.com/6653054.html> (дата звернення: 12.08.2023).*
17. *Аджемоглу Д., Робінсон Д. Чому нації занепадають. Походження влади, багатства і бідності / пер. з англ. Олександр Дем'янюк. 7-ме вид. К. : Наш формат, 2022. 440 с.*
18. *Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ президента України від 30.09.2019 р. № 722/2019. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>*

19. Цілі сталого розвитку та Україна. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina> (дата звернення: 12.08.2023).
20. Національна доповідь «Цілі Сталого Розвитку: Україна». Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf> (дата звернення: 12.08.2023).
21. Середа Ю.В. Соціальний капітал в Україні та інших країнах Європи: легітимність агрегованого конструктору Український соціум. 2013. № 4(47). С. 81-97. URL: https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2013/10/81-97__no-4__vol-47__2013__UKR.pdf (дата звернення: 31.08.2023).
22. The 2023 Legatum Prosperity Index. The Legatum Centre for National Prosperity. URL: https://www.prosperity.com/download_file/view_inline/4789 (дата звернення: 03.09.2023).
23. Startseite. Statistisches Bundesamt. URL: <https://www.destatis.de> (date of access: 03.09.2023).
24. Богатые французы спасаются от налогов в Бельгии. LB.ua. URL: https://rus.lb.ua/world/2012/12/12/182212_bogatye_frantsuzi_spasayutsya.html (дата звернення: 03.09.2023).
25. Гаврилишин Б. Дороговкази в майбутнє : До ефективніших суспільств. Доповідь Римському клубові. К. : Основи, 1993. С. 12-15.
26. Особливості японського державного регулювання. Реферат. Освіта.UA. URL: https://osvita.ua/vnz/reports/gov_reg/18270/ (дата звернення: 15.09.2023).
27. Дроботюк О. В. Еволюція моделі економічного розвитку КНР – sinologist. Українська асоціація китаєзнавців. URL: <https://sinologist.com.ua/drobotyuk-o-v-evolyutsiya-modeli-ekonomichnogo-rozvytku-kr/#:~:text=%D0%9A%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D1%8C%20%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83%20%D0%B7%D0%B0%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%B0,%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%BC%D1%83%20%D0%B7%20%D0%BA%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%8E%20%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%86%D0%B8%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%BE%D1%8E%20%D0%B2> (дата звернення: 15.09.2023).
28. Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів) : Закон України від 23.09.2021 р. № 1780-IX. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1780-20#Text> (дата звернення: 22.09.2023).
29. Про захист економічної конкуренції : Зкон України від 11.01.2002 р. № 2210-III. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text> (дата звернення: 22.09.2023).
30. EU Commission's Recommendations for Ukraine's EU candidate status | EEAS. The Diplomatic Service of the European Union | EEAS. URL: https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine/eu-commissions-recommenda-tions-ukraines-eu-candidate-status_en?s=232 (date of access: 27.09.2023).
31. Методика моніторингу Інтернет-сайтів органів місцевого самоврядування. Інститут Громадянського Суспільства. URL: <http://old.csi.org.ua/?p=965> (дата звернення: 01.10.2023).
32. Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади : Постанова КМУ 04.01.2002 № 3. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3-2002-%D0%BF#Text> (дата звернення: 01.10.2023).

4. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Навчальні заняття з дисципліни “Національна економіка” проводяться у формі лекційних та практичних занять. Лекції відбуваються у формі «лекції-конференції» за заздалегідь запропонованими питаннями. Лектор є модератором цього процесу. Для підготовки до лекції студенти використовують підготовлений викладачем конспект лекцій, інші рекомендовані матеріали. За питаннями, які опрацьовуються на лекції, складено 9 контрольних тестів у вигляді Google-форм. Студенти, проходячи тестування, можуть самостійно побачити правильні відповіді, помилки, оцінку. Практичні заняття спрямовані на формування у студентів навичок публічних виступів, дискусій, а також здатність проведення аналізу показників національної економіки. 5 завдань (1,2,4,5,8 практичне заняття) формують МКР, яка подається за 10 днів до заліку. Самостійна робота студента полягає у підготовці до лекцій-конференцій, підготовці до проходження тестів, підготовці МКР.

Політика та контроль

5. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять

Відвідування лекційних і семінарських занять є обов'язковим.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Календарний рубіжний контроль

Атестація студентів (далі – атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами. На першій атестації студент отримує «атестовано», якщо його поточний рейтинг на час атестації складає 20 і більше балів. На другій проміжній атестації студент отримує «атестовано», якщо його поточний рейтинг на час атестації складає 40 і більше балів. У випадку, якщо цей показник не відповідає вимогам, виставляється «не атестований». Відпрацювання «не атестації» здійснюється на консультаціях з викладачем шляхом усної відповіді на питання для поточного контролю.

6. Академічна доброчесність.

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>. 3

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

7. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, що він отримує за наступні види робіт:

- 1) підготовки до лекції-конференції;*
- 2) проходження тестів;*
- 3) виконання модульної контрольної роботи (МКР);*
- 4) участь у навчальних дебатах.*

5) робота «студент перевіряє студента».

PCO передбачає можливість отримати залік «автоматом» за умови набрання протягом семестру 60 рейтингових балів і більше.

№. з / п	Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	Кіл- ть	Всього
1.	Лекції (підготовка питань у форматі лекції-конференції)	27	3 (2 бали – доповідь, 1 бал – презентація, студенти готуються в командах, бали отримують всі учасники команди)	9	27
3.	Тестове опитування	18	2 (9 тестів по 10 тестових питань, кожна правильна відповідь -0,2 бали)	9	18
4.	Практичні заняття (участь у дебатах)	12	4 (максимальний бал отримує команда-переможець, переможець визначається таємним голосуванням учасників дебатів)	3	12
5.	Модульна контрольна робота (МКР)	24	24 (6 балів-вчасність, 6 балів – достовірність інформації, 6 балів – правильність розрахунків, 6 балів – оформлення відповідно до вимог)	1	24
6	Робота «студент перевіряє студента»	19	19 (вчасно подано рецензію на МКР колеги, оцінену за методикою п.5)	1	19
	Всього				100

6. Заохочувальні бали

Всього не більше 10 балів за такі види робіт:

– за науково-дослідницьку діяльність (участь у конференціях, конкурсах студентських робіт, публікації);

– участь у факультетських олімпіадах з дисципліни та всеукраїнських олімпіадах.

Поточний контроль: *тестування, МКР.*

Календарний контроль: провадиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.

Семестровий контроль: *залік*

Умови допуску до семестрового контролю: *мінімально позитивна оцінка за МКР - 12 балів, семестровий рейтинг більше 40 балів.*

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

8. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Якщо протягом семестру студентом набрано менше 60 балів (за умови проходження 9-ти тестів, позитивної оцінки за МКР), а також, якщо студенти мають бажання підвищити рейтинг, проводиться залік у формі тестування (Google-форма, 20 питань за 10 хвилин). Рейтингові бали додаються у разі, якщо відсоток правильних відповідей тесту перевищує рейтинг студента (наприклад 65% правильних відповідей при рейтингу 61). Максимальна кількість балів за заліковий тест – 20. Бали, які було набрано студентами протягом семестру, за результатами тестування не знімаються.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено старшим викладачем кафедри економіки і підприємництва Кожемяченко Ольгою Олександрівною.

Ухвалено кафедрою економіки і підприємництва (протокол № 22 від 18.06.2024 р.)

Погоджено Методичною радою факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 10 від 24.06.2024)